

קמחא דחיטי צרכות (לו, לז, לח, לט).

הגמרא הבאה תפתח לנו א' מן העניינים העיקריים שצמחתי הא' של פרקנו – אוכל שגשגנה.

א

זכך הקדמה לגמרא דידן –

גמרא (לו), "והתניא הכוסס את החטה ... מעין ג" [7 שורות]

- מה מצרכין על חטין שעדיין לא עוצדו ונהפכו להיות לחם?
- איפה כבר ראינו רמז לדין זה?

ועתה נבוא אל גמרא דידן –

גמרא (לו), "קמחא דחיטי ... עד הנקודתיים

- מה יש לך להצין ולצרך מיד בלימוד גמרא זו?
 - צירור השקלא-וטריא
 - מה הן הסצרות לשיטות שבגמרא?
 - מה היא המסקנא?

- גם יש לעיין – איך עולה גמרא דידן (לו) עם הגמ' הבאות –

גמרא (לח), "[ואמר מר בר רב אשי האי דובשא דתמרי ...] א"ל ההוא מרבנן לרבא טרימא ... קיימי כדמעיקרא"
[גמרא (לט), "אמר ר' זירא ... גרגלידי דלפתא ... דנמתיק טעמיה"]

ב

אחרי שישבתם והתבוננתם על השאלות והקושיות דלעיל, יש לעיין בדברי ראשונים הכא.

- זכל א' – על איזו קושיא זא להשיב? ומהו תירוזו?

תוס' (ד"ה קמחא)

רי"ף (סוף כה. בדפי הרי"ף), "קימחא דחיטי ...", עד "קורא ..."

רא"ש (סי' ב'), "קימחא דחיטי ..."

תלמידי רבינו יונה על הרי"ף (ד"ה קמחא – ד"ה נמצא), [ריב"ב וחידושי אנשי שם – על הרי"ף]
כעת לא נעיין בצרכה אחרונה – אף שהעירו כמה ראשונים עליה הבא – אלא נמתין זל"ג עד שנגיע לתוס' (לו)!

רשב"א (ד"ה קימחא), [ריטב"א (ד"ה קימחא, וד"ה ולענין), רא"ה]

רמב"ם הל' ברכות (פרק ג' הלכות א' – ב'), [ורבינו מנוח (ד"ה אכל דגן)]

טור (סי' ר"ח סעיף ה')